In order not to crowd the beams

כי היכי דלא לידחקו קרשים –

OVERVIEW

The אמות asked why did the עגלות need to be five אמות long; they could have been only four and a half אמות. The גמרא answered they were five אמות in order not to crowd the קרשים. There is a dispute between חוספות how to interpret this גמרא.

- פירש רש"י¹ אם באת לסדרן על רוחבן

רש"י explained, 'if you will arrange the קרשים by placing them on their width' they would crowd each other if the עגלות were four and a half אמות.

מוספות asks on פרש"י:

וקשה דהא מסיק לעיל דמנח להו אחודן - 3

And there is a difficulty with פרש", for the גמרא concluded previously that he set them down on their narrow thickness, so there was ample space.

חוספות offers his interpretation:

אלא נראה לפרש דלא לידחקו קרשים *⁶[לטבעות ⁵ שהן זו כנגד זו ⁵]-*Rather it is preferable to explain as follows; in order the קרשים do not crowd the rings which were opposite and corresponding one to the other –

[והיו שם אטבעי כדפירש שהו גלוא"ש]

And the גלוא"ש, which are explained to be גלוא, were also there –

תוספות anticipates a difficulty:

אף על גב דדי היה בארבע וחצי לטבעות –

_

 $^{^{1}}$ בד"ה דלא.

² Each אמות wide; three אמות would be 41/2 אמות; that would be crowding the קרשים.

 $^{^3}$ See אָה, אמה. The קרשים were placed on their thickness which was one אמה, three (or even four) קרשים can fit comfortably in 41/2 אמות 2012.

⁴ The הב"ח אטבעי משפחל amends this to read, קרשים לטבעות שהן זו כנגד זו והיה שם אטבעי כדפירש שהן גלוא"ש אע"ג דדי היה בארבע וחצי לטבעות שהן זו כנגד זו והיו שם אטבעי כדמפרש שהן גלוא"ש (instead of קרשים אע"ג דדי היה בארבע וחצי לטבעות שהן זו כנגד זו והיו שם אטבעי בדמפרש הוא גלוא"ש (ש"מ in [bracketed italics] and translated accordingly.

⁵ This refers to the upper and lower rings into which the בריחים were inserted. (See previous תוס' צה,ב ד"ה בנס

⁶ The four קרשים were laid down on the עגלה (on their thickness) in two sets of two, back to back (with the טבעות on both outsides of each set), so the טבעות of the inner קרשים of the two sets faced each other. If they would collide into each other they would be bent out of shape.

⁷ See אמר ד"י צה,ב ד"ה אמר who writes והוא גלואו"ן בלע"ז. [For those with an interest in particle physics, a 'gluon' is the force which holds (glues) together the three quarks in protons and neutrons.] Presumably the אטבעי may have taken up additional space on the עגלה. See 'Thinking it over'.

Even though that for the rings (and the אטבעי) four and a half אמות would be sufficient -

- (שהן זו כנגד זו והיו שם אטבעי כדמפרש שהן גלוא"ש) מכל מקום מפני כובדן משתרבבים ודוחקין זה לזה אם לא שיש ריוח גדול ביניהם מכל מקום מפני כובדן משתרבבים ודוחקין זה לזה אם לא שיש ריוח גדול ביניהם Nevertheless, because of their heaviness, the קרשים shift about and crowd each other unless there is a large separation between them; and (תוספות) this explanation is wanting.

SUMMARY

The reason four and a half אמות was insufficient is because of the concern that the קרשים (because of their weight) may shift and press against the טבעות and compress them.

THINKING IT OVER

It would seem that the 'גלוא"ש' of תוספות and the 'גלואו"ן' of גלואו"ן are the same. However it seems from תוספות previously that חוספות does not interpret אטבעי to mean גלואו"ן (or גלוא"ש), so why does תוספות cite this interpretation here?

 $^{^{8}}$ The הגהות and the מהרש"א amend this to read ביניהם ודוחק (instead of ביניהם ורחוקין)

⁹ See footnote # 7.

 $^{^{10}}$ See תוס' אטבעי. ד"ה אטבעי.